

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК V. Ч. 88. СУБОТА, 3 Листопада 1923.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, NOVEMBER 3rd, 1923.

No. 88. VOL. V.

ВІЙСЬКО ШТРЕЗЕМАНА ВИКИНУЛО ЧЛЕНІВ САКСОНСЬКИХ МІНІСТРІВ З ТХ УРАДІВ.

НА ЗНАК ПРОТЕСТУ РОБІТНИКИ САКСОНІ ПРОГОЛОСИЛИ В КРАЮ ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК.

Др. А. Фелліш, колишній саксонський міністр економіки сформував нове соціалістичне правительство.

ДРЕЗНО, 30 жовтня. — На приказ берлінського правительства викинено в понеділок міністрів правительства Цайгнера з їх урядових департаментів.

О 2-й годині по полудні кілька компаній кравецької оборони (національної оборонної армії) на чолі з військовими оркестрами вшарували до союму, до рійних міністерських будинків і до генерального поштового уряду та заняли всі входи, при яких уставили машинні карабини.

Патролі, кожда під командою двох офіцерів, увійшли тоді до будинків і арештували всіх присутніх міністрів. Их вивели на двір і пустили на волю.

Коли прем'єра д-ра Цайгнера виведено з його канцелярії, його повитала толпа урядників, які подали йому руки і обіцали остати лояльними до него.

Жовніри перешукали соймовий будинок за комуністичним міністром Гекертом, однак безуспішно.

Всіх комуністичних послів задержано на час, однак пізніше освободжено.

Сильні відділи жовніврів стежать тепер пильно всі правительственні будинки.

Комуністичні газети в Саксонії заборонено і жовніри заняли їх редакції та друкарні.

Хоч узунені від влади, міністри не залишили боротьби, але зібрання сейчас і виготовили протест проти процедури центрального правительства та зажадали, щоби справа була предложена райкратіві або федеральній раді.

ВІЙСЬКО ЗАНЯЛО ВСІ ПУБЛИЧНІ БУДИНКИ.

ДРЕЗНО, 30 жовтня. — Військо кравецької оборони окупувало всі публичні будинки, як також перебрало телеграф, пошту та залізничні двіри.

В САКСОНІ ПРОГОЛОШЕНО ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК.

БЕРЛІН, 30 жовтня. — Помимо військової заборони, в цілій Саксонії проголошено нині генеральний страйк на знак протесту проти уживання федеральним правительством панцирного кулака.

Генерал Мілер, федеральний директор для Саксонії, заборонив страйк. Др. Гайнце, як цивільний комісар для Саксонії, заборонив саксонському соймові збиратися на засідання, а генерал Мілер арештував після цього декотрих комуністичних послів.

СОЦІАЛІСТИ УТВОРИЛИ НОВЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО.

ДРЕЗНО, 31 жовтня. — Саксонський сойм 46 голосами проти 18 вибрав нині д-ра А. Фелліша прем'єром. Після вибору сойм відпочено до 6 листопада.

Др. Фелліш, соціаліст, був міністром економіки перед утворенням недавно поваленого соціалістично-комуністичного правительства.

МЕКЛАКЛЕН ЗАСУДЖЕНИЙ НА ДВА РОКИ ВІЗНИЦІ.

3 РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

УКРАЇНІЗАЦІЯ ПАРТІЙНИХ ШКІЛ.

Агітаційний Комітет Центр. Комітету К. П. (б) У. зарядив, щоби кнівська та полатвська губерніяльні партійні школи переходять на виклад в українській мові. Також партійні школи першого ступня в Умані, Ромнах, Києві, Харкові та Шенетівці мають почати виклад в українській мові. В губерніях, де є компактні маси національних меншостей, організується партійні школи та відділи національних меншостей. В одеській губерніяльній партійній школі відзначається німецький відділ, в київській та подільській — жидівський, в донецькій — татарський і т. д.

В справі Джана МекЛода, оскарженого за бунтівничі виступи в Гайс Бей, лава присяглих винесла рішення, що він невинний.

Розправу проти Джана Р. Блу, репортера робітничої газети "Мерітайм Лейбор Гералд", оскарженого о незаконне зібрання, назначено на слідуочу календію найвишого суду.

КАНДИДАТИ НА МЕЙОРА МІСТА ВІННІПЕГУ.

Независима Партія Праці поновно номінувала теперішнього мейора міста С. Дж. Фармера на той уряд при надходжях мійських виборів.

Проти Фармера буржуазія поставила свого кандидата в особі Роберта Джейкоба, ліберального посла до манітобського парламенту.

БРИТАНСЬКИЙ ЕКСПРЕМІЕР БОНАР ЛО ПОМЕР.

ЛОНДОН, 30 жовтня. — Ендрю Бонар Ло, який через сім місяців був прем'єром Великої Британії, помер нині довілля в своїм лондонському домі. Бонар Ло обняв прем'єрство після уступлення Лойда Джорджа і зрезигнував зі своєї посади уряду через хоробу горла дня 20 мая ц. р. Бонар Ло був прем'єром з рамени консервативної партії, яка підчас позадніх виборів в Англії віднесла перемогу.

НОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ РЕПАРАЦІЙ.

ЛОНДОН, 26 жовтня. — Франція, Італія й Бельгія прийняли англійсько-американське предложение в справі скасування нової міжнародної конференції для вирішення спрможности Німеччини заплатити аліянтам воєнне відшкодування.

ВАНШІНГТОН, 25 жовтня.

Державний секретар Гюз, відповідаючи на ноту англійського правительства з 13 жовтня, в якій воно запрошує Злучені Держави до участі в конференції для вирішення спрможности Німеччини заплатити воєнне відшкодування, заявив готовість в імені американського правительства співділати в приверненню економічної рівноваги в Європі.

ФРАНЦУСЬКІ ВЛАСТІ ВИПУСТИЛИ КРУПА.

БЕРЛІН, 26 жовтня. — Французький уряд видав розпорядження, щоби окупаційні власті випустили на волю дра Крупа, якого засуджено на кілька літ тяжкої в'язниці за підбурювання німецького населення проти французької влади. Ходячи поголоски, що в короткому часі Франція випустить всіх німецьких політичних в'язнів.

КАБІНЕТ Є ЗЛОЖЕНИЙ ВИКЛЮЧНО З СОЦІАЛІСТІВ, ОДНАК ДЕМОКРАТИ РІШИЛИ ЙОГО ПОПІРАТИ.

ПАЛЯТИНАТ ПРОГОЛОСИВ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ.

БЕРЛІН, 28 жовтня. — В Людвігсгафені, столиці баварського Палатинату, утворено провізоричне правительство як автономну державу, незалежну від Баварії.

На чолі цього нового сепаратистичного руху стоїть бувший посол до баварського союму, Гофман.

У відозві нового правительства сказано, що Палатинат нарівні з другими країями хоче входити в склад німецької республіки.

Баварський Палатинат числить около 1,000,000 населення.

ГОЛОДНІ РОБІТНИКИ НАПАЛИ НА ФАБРИКУ КРУПА.

ЛОНДОН, 26 жовтня. — Англіійський кореспондент доносить з Ессену в Німеччині, що голодні робітничі зібрання там у велику громаду і напали на фабрику крупи. Вони вдерлися до середини головного фабричного будинку і там забарикадувалися. Власті післали до фабрики прайсію і вона почала з робітниками бійку. Почалася стрілянина. Сімох робітників унало трупом, а багато зістало тяжко ранених.

ВАШІНГТОН, 26 жовтня.

Представник американського правительства доносить з Берліна, що в Німеччині є тепер більше як півтора мільона безробітних. До цього числа не входять безробітні в окупованих Францією німецьких землях, де панує ще гірше безробіття, як в неокупованій території.

В додатку до вище наведеного числа в Німеччині є около п'ять мільонів робітників, які працюють лише по два-три дні на тиждень і заледви заробляють на прожиток.

Правительство старается як може заспокоїти голодні, розбурхані маси німецького робітництва, але воно не в силі дати робітникам таку поміч, якої вони жадають, просто тому, що політична і економічна криза довела Німеччину майже до основного банкруцтва.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 30-го жовтня.

МАША ПІША СТАВ ПРЕЗИДЕНТОМ ТУРЕЧЧИНИ.

НАЦІОНАЛЬНЕ ЗІБРАННЯ В АНГОРІ ПЕРЕГОЛОСУВАЛО, ЩОБИ ОСНОВАТИ ТУРЕЦЬКУ РЕСПУБЛІКУ. МУСТАФУ КЕМАЛЯ ПАШУ ОДНОГОЛОСНО ВИБРАНО ПРЕЗИДЕНТОМ.

Зібрання прийняло запропоновані конституційні додатки без опозиції і голосно одлекнувало республіку.

Впливова народна партія на відбутім попередньому мітінгу прийняла пропозицію Мустафи Кемалю Паші щодо проклямовання турецької республіки і вибору президента, який мав би власть номінувати прем'єра.

Партія прийняла також слідуочі пропозиції Кемалю: Мова має бути турецька, релігія Іслам, президент республіки має бути вибираний послами на протяз чотирох років, з правом перевибору; президент має бути шэфом держави, з правом головувати в раді міністрів і в великим національним зібранням; президент має номінувати президента ради міністрів, який вибере своїх власних колег (міністрів), котрих має одобрити національне зібрання.

ІСМЕТОВИ ПАШІ ПОРУЧЕНО УТВОРИТИ КАБІНЕТ.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 30-го жовтня. — Ісмет Паша прийняв припоручення Мустафи Кемалю Паші, президента новопрклямованої турецької республіки, сформувати новий кабінет.

ЮГОСЛАВІЯ ЗА ВІЗНАННЯМ С. С. Р. П.

БІЛГОРОД, 26 жовтня. — Бувший югославський посол до Греції Мірослав Богуичіч прибув до Берліна і веде переговори з представником совітського правительства. Предметом переговорів є справа визнання Югославією правительства Союза Соціалістичних Радянських Республік.

Хоч теперішній югославський прем'єр Пашіч є ворогом комунізму, всеж таки він уважає, що привернення дипломатичних і торговельних зносин з Радянськими Республіками принесло би Югославії значні користи.

ЛЕНІН ВЖЕ ПОДУЖАВ.

МОСКВА, 22 жовтня. — Комісар народного здоров'я др. Н. Семашко заявив, що Николай Ленін вже прийшов до здоров'я і в короткому часі візьметься до праці. Він дуже цікавиться публичним життям і жартує з тими, що з ним стрічаються.

УВАГА! ПЕРЕДВИБОРЧИЙ МІТІНГ! УВАГА!

ЗАХОДОМ РОБІТНИЧОЇ ПАРТІЇ КАНАДИ
ВІДБУДЕТЬСЯ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 4-ГО ЛИСТОПАДА Ц. Р.
О ГОДИНІ 2:30 ПО ПОЛУДНІ
В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ
МАСОВИЙ ПЕРЕДВИБОРЧИЙ МІТІНГ
На мітінгу будуть промовляти т. т. М. Попович, кандидат на алдермана з 3-ї варди, В. Н. Колісник, М. Сміт і Г. Робертсон.
Нождий український робітник і кожда українська робітниця, що бажать мати свого робітничого представника в міській раді, повинні зацікавитись цими виборами і прийти на цей перший передвиборчий мітінг Робітничої Партії Канади.
ПРИХОДІТЬ ЯК НАЙЧИСЛЕННІЙ!

ВІСТАВА ВОЗДУШНОЇ ФЛЬОТИ В ХАРКОВІ.

Виставу воздушної фльоти відкрито в Харкові в неділю 16 вересня ц. р. Вона поділена на такі відділи: історичний, технічний, військовий, відділ уживання фльоти в часі мира і відділ агітації. Вистава має дуже багато моделей самолетів, з яких повертає на себе найбільшу увагу модель "величезного літака Шуче-Ляну на 90 людей. Карти й рисунки авіації в медицині, в сільському господарстві, в комунікації міста з селом, дальше примінення їх до ратуноків акцій, як прим. в часі морських катастроф і т. д. Перед пасажером вистави відбуваються вправи літаків і учасники вистави мають змогу за малу плату відбувати полети. Вистава ця в Харкові має тривати тільки місяць, а відтак буде перенесена в інші міста.

ЗБІР СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКОГО ПОДАТКУ.

З кінцем вересня почато на Україні збирати сільсько-господарський податок. Селяне підма валками з музикою та червоними прапорами привозять збіжа на місце зсипів. Привезене збіжа дуже гарне щодо якості. Частина селян віддає увесь сільсько-господарський податок житом.

ВІННІПЕГ, 26 жовтня. — Бувший югославський посол до Греції Мірослав Богуичіч прибув до Берліна і веде переговори з представником совітського правительства. Предметом переговорів є справа визнання Югославією правительства Союза Соціалістичних Радянських Республік.

Хоч теперішній югославський прем'єр Пашіч є ворогом комунізму, всеж таки він уважає, що привернення дипломатичних і торговельних зносин з Радянськими Республіками принесло би Югославії значні користи.

ВАШІНГТОН, 25 жовтня.

Державний секретар Гюз, відповідаючи на ноту англійського правительства з 13 жовтня, в якій воно запрошує Злучені Держави до участі в конференції для вирішення спрможности Німеччини заплатити аліянтам воєнне відшкодування, заявив готовість в імені американського правительства співділати в приверненню економічної рівноваги в Європі.

ФРАНЦУСЬКІ ВЛАСТІ ВИПУСТИЛИ КРУПА.

БЕРЛІН, 26 жовтня. — Французький уряд видав розпорядження, щоби окупаційні власті випустили на волю дра Крупа, якого засуджено на кілька літ тяжкої в'язниці за підбурювання німецького населення проти французької влади. Ходячи поголоски, що в короткому часі Франція випустить всіх німецьких політичних в'язнів.

БІЙКИ ПІДЧАС ГЕНЕРАЛЬНОГО СТРАЙКУ.

ОПОРТО, Португалія, 30 жовтня. — Після проголошення генерального страйку відбулися тут заворушення. Між страйкерами і військом пришло до боротьби, в якій пало кілька жертв.

Підприємці кроки до охорони лікарень, в яких іде нія роботи.

ФРАНЦУСЬКО-ЧЕСЬКИЙ МІЛІТАРНИЙ СОЮЗ.

ПАРІЖ, 20 жовтня. — Президент Масарик і міністр закордонних справ Бенеш перебувають в Парижі і роблять приготування до заключення французько-чеського мілітарного союзу. Французька преса надає цему військовому союзові велике значіння.

БУДУТЬ СУДИТИ УКРАЇНСЬКИХ ПОСЛІВ.

Варшавська преса доносить, що министерство справедливости звернулося до союму з домаганням видати судам 16 українських послів. Послів цих потягається до відповідальности за "протидержавну агітацію" в часі соймових ферій. Це відноситься очевидно до волинських послів, бо на східно-галицьких "хаїбодів" хіба хієна не буде кривитися. Вони солідно і точно роблять все, що тільки їм скажуть і за що заплатять.

БІЮТ, МОНТАНА, 26 жовтня.

Власники металевих копалень в околицях цього міста розділили сьогодні оповістку, що зменшують о 50% платню всім денним і гуртовим робітникам. Зінжика платні обнімає около 14,000 робітників.

РОБІТНИЧА ДРАМА! ПЕРШИЙ РАЗ НА СЦЕНІ!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРИ УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

— відіграється —

В СУБОТУ, ДНЯ 3-ГО ЛИСТОПАДА
В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

надзвичайно гарну і поучаючу драму з робітничого життя в 3-ох діях М. Ірчана, п. н.:

БЕЗРОБІТНІ

Драма "БЕЗРОБІТНІ" представляє дуже ясно і зрозуміло часи безробіття і голоду а рівночасно і боротьбу з ним шляхом фальшивим капіталістичним ладом.

Товариші Робітники і Робітничі! Драма "Безробітні" є першою виставою в листопадовій кампанії в користь української робітничої преси. Отже проситись всіх товаришів робітників і робітниць о численне придуття на цю виставу та привести своїх сусідів і знайомих а тим принесете велику поміч укр. робітничій пресі.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ЦЕНТІВ.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ПРО ДАТУ 3-ГО ЛИСТОПАДА!

Тинети можна завчасу набути в буфеті Укр. Роб. Дому, а в день представлення при касі.

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРИ УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 4-ГО ЛИСТОПАДА Ц. Р.
В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

КОНЦЕРТ

ЗІ СЛІДУЮЧОЮ ПРОГРАМОЮ:

Часть I.

- Інтернаціонал
- Малый пролетар — відігравує Л. Бойко
- Коломийка — відігравує ІІ група мандоліністик
- Сміх — відігравує Павліна Злата
- Тихо Дунай воду несе — відігравує ІІ група мандоліністик
- Сольо на півні — виконає Геня Кучий
- Чорна хмара — відігравує мішаний хор
- Гопачок — виконають товариші Н. Н. і Н. Н.

Часть II.

- До нашой пісні — відігравує ІІ група мандоліністик
- На все є спосіб — відігравує Марус Ткачук
- Ов пішлаб я на музику — відігравує Зона Катуська в супроводі гри на півні (Соломія Третьак)
- Сольо на півні — виконає Івас Кучий
- Час до дому час — відігравує ІІ група мандоліністик
- На досвітку — відігравує О. Черський
- Під осін — відігравує мішаний хор
- Марселеза.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЇЛЬНИМИ ДАТКАМИ
ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО НА ОЗНАЧЕНІЯ ЧАС!

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
 В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
 Видве Стваршення "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
 UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.
 Неповищення в газеті рукописів не застается, кіби що дописуватель виразно зазначить, що блаже звороту своєї рукописи на случай її неповищення та залучить поштово марку на її пересилку.

БОРІТЬБА ШТРЕЗЕМАНА ПРОТИ САКСОНІЇ.

Окупація Францією Рурського басейну довела до того, що сьогодні Німеччина як один державний організм не існує. Німецька республіка розбита на чотири частини, з котрих три ще держаться поверхово-купні, а четверта вже проголосила себе особію незалежною республікою.

Перша така частина — Прусія зі столицею Берліном і львівськими до центрального правительства провинціями. На цій частині опирає теперішнє правительство Штреземана своє існування.

Друга частина — це реакційна і монархістична Баварія, яка стремить до цілковитого відірвання від Берліна і утворення з себе самостійної держави. Північно Баварія ще цілком не відірвалася від прочої Німеччини і не проголосила своєї незалежності, однак вона не повинна бути приказом центрального правительства в Берліні, не знає його влади над собою і рідиться так, як її подобається.

Третю частину є червона Саксонія і її мала союзниця Турингія. Ці дві провинції мали вже давніше соціалістичну більшість в своїх сеймах і соціалістичні правительства. В недавніх часах вони утворили коаліційні соціалістично-комуністичні правительства, політика яких стала відражати від політики соціал-патріотів при владі. Це, розуміється, не подобалося центральному правительству, в яким домінує буржуазія і яке проводить буржуазну політику. І ось це правительство вивело червоний Саксонії боротьбу.

Однак ці три частини Німеччини ще тримаються номінально разом.

Натомість Надренщина, окупована Бельгійцями та Французами, відірвалася цілком від Німеччини і проголосила особію "самостійну" республіку. Переважаюча більшість населення Надренщини — найменше 80 процент — є проти незалежності надренської республіки. Та проте така республіка існує, бо її помогли створити і тепер підтримують багатими і гриміми — окупанти Французів і Бельгійців. Безборонне населення не може багато вдіяти проти урочаженої від них до голови окупаційної армії.

Німечка центральне правительство з Штреземаном на чолі є безсиле борючись з сепаратистами в Надренщині, бо їх охороняють Французі і Бельгійці. Воно не спішить ужити драстичних кроків супроти монархістичної Баварії, бо її правительство хоч і не хоче слухати приказів в Берліна, проте воно є буржуазне і рідне панам Штреземанам.

Зате берлінське правительство зовсім інакше поступає з соціалістично-комуністичною владою в Саксонії. В той час, коли те правительство вислав до Баварії легочні ноти в справі усунення монархістичного генерала фон Любова з команданта федеральних військ, на котрі то ноти баварський прем'єр не спішить навіть відповісти, — в той сам час воно вислав до Саксонії військо і арештує комуністичних послів та силою усуває соціалістично-комуністичне правительство від влади. Так, німецька буржуазія, хоч сама прихильна тяжким чоботом французького імперіалізму, не стримується перед нічим в своїй боротьбі з німецьким пролетаріатом, а головню з його авангардом, комуністами.

На приказ берлінського правительства, прислане до Саксонії військо під команду генерала фон Мілера викликуло силою членів правительства Найгера з їх міністерств. Кілька компаній красної оборони на чолі з військовими оркестрами вманеврували до союму, до рижних міністерств і до головного поштового уряду та позалимали всі входи, де установили машини карабіни. Патролі під команду двох офіцерів кожда входили до будинків і арештували кожного міністра, якого знайшли, та виводили його на двір і там вшуквали. Коли прем'єра д-ра Найгера виведено з його канцелярії, до него підійшла товпа урядників, які подали йому руки і обидли остати йому вірними.

Жовніри перешукали цілий соймовий будинок за комуністичним міністром Гекертом, однак не могли його знайти. Всі комуністичні послі союму були задержані на час, однак цілком їх освободжено. Комуністичні газети в Саксонії заборонено і жовніри завали їх редакції та друкарні. Федеральне військо знало також всі публічні будинки і залязнічі двіри та перебравло в свої руки телеграф і пошту.

Усунені фізичною силою міністри не піддалися цілковито. Вони сейчас зібралися на засідання і виготовили протест проти такого попусту центрального правительства та зажадали, щоби цілу справу проклали райхератові або федеральній раді. Вони кажуть, що прем'єри федеративних провинцій і федеральна рада повинна дирішити цю справу.

Робітники Саксонії також стали в обороні свого правительства. На знак протесту проти драстичного кроку Берліна, в цілій Саксонії проголошено генеральний страйк. Робітники проголосили страйк номіно заборонні ген. фон Мілера, команданта федерального війська в Саксонії. Ген. фон Мілер арештував також декотрих комуністичних послів. Центральне правительство назначило на Саксонію свого комісара в особі д-ра Карла Гайне. Цей комісар заборонив соймові даліше збиратися.

Последні телеграми доносять, що в Саксонії утворено вже з соціалістів нове правительство, на чолі котрого стоїть др. Фелліш, який перед сформованям соціалістично-комуністичного правительства був міністром економії. Таким робом соціалісти, очевидно праві, стали вже зрадниками робітничої справи і поспішили на ратунок Штреземанові і німецькій буржуазії.

справою до денного порядку. Були висті, що під напором мас, соціалісти і лідери професійних союзів ждали від берлінського правительства лагіднішої процедури супроти Саксонії і грозили йому страйком. Тепер вони мають добру нагоду показати своє дійсне лице.

В ПОЛЬЩІ І СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

(Від нашого львівського кореспондента.)

Польща опинилася в так скрутному положенні, що хто знає, чи вийде з нього на сухо. Ізлучи на свіло за своєю протекторкою Францією та ангажуючись у всі воєнні авантюри, вона не тільки, що ослабила своє положення на зоні, чого дождаєм і відкинення її кандидатури до Ради "Ліги Націй", але що важливіше — опинилася в такому катастрофічному — фінансовому положенні, що з нього ні вона сама, ні її "союзники" не можуть її виратувати.

В хвилі, коли ці стрічки падають, американський догляд доходить в Польщі до 1 мільона польських марок. Зрозуміла річ, що й доріжництво росте теж. От за кілько капи платити 800.000 мп., за кілько м'яса 150.000 мп., за кілько корови 240.000 мп., за кореш бараболь 300.000 мп.

Находить зима і люде з острахом дивляться, що буде. Ніхто не в силі заробити на прожиток. Ціни перейшли вже давно доріжню в Радянських Республік в часі блокади. Тепер тіжки в Німеччині ціни на харчі висіли, чим в Польщі.

А до того Польща опинилася в такому положенні, що не має гроша на заплачення урядників. От вні 5 жовтня, а урядники не дістали ще своєї платні і грозять страйком.

Серед урядництва страшенне огречення. Зі своїх платень не може воно вжити, тим більше, що міста опинились в кітнях шляхтичів і богатих куркулів. Прем'єр Вітос на публічних зборах накликав шляхту і богатих хліпів щоб за збіжи брали добрі гроші і надавали даром мійській голоти.

Декутації урядників, яка жалілася на доріжню, Вітос відповів: "Będzie jeszcze gorzej".

Значить, що державний корабель топить і треба ратуватись як хто може.

Робітництво не скаже собі говорити цього два рази. Воно ступить на свій шлях і буде ратувати себе а не буржуазію та її вітчину.

Українське дрібноміщанське життя котиться чимраз більше в пропасть. Розбите на дрібні гурти, заведені в своїх надіях при допомозі антант запанувати над своїм народом, наше дрібноміщанство кинулося без застережень в обійми польської шляхти і буржуазії та іронічно, щоб хоть від неї дістати владу, бодай частину цієї влади над українським хліпом і робітником. До містерств перелопочіть у Варшаву день в день чимкають тисяч і одним українським патріотом і жebraють ласки і концесії.

Смішна це роля. Микола Ганкевич солідаризується з трудовиками, значить признає їх ідеологію, але в практиці іде з П.П.С.

Львів, 5 жовтня 1923.

СЕЛЯНСТВО І РОБІТНИЦТВО В НАЙБЛИЖШІЙ ІСТОРИЧНИЙ ПЕРІОД.

В СРСР, в цілій С.С.Р.Р. одним із найбільших робітничо-класово й селянським. В Болгарії бльок робітників і селян веде героїчну боротьбу проти правительства Панкова. В Німеччині організуються союзи селян, які йдуть спільно, плече в плече з комуністичною партією робітничої класи. У всіх секціях Комінтерна проголошено ключ робітничо-селянського правительства. В Зауценних Держав Америки бльок робітників і фермерів є також реальним фактом політичного життя. Японії до робітників належало роководство в русі дрібних селян-орендарів і т.п. Нарешті, цілий промисловий робітничий "Захід" і в союзі з селянським "Сходом".

Над цими фактами варта задуматись. Іх значення о стільки велике, що необхідно до кінця розглянути це питання.

Що робітничий клас і селянство це дві ріжні класи, — це не підпадає нікому сумніву. В певні історичні смуги (полоніси) нераз селянство було по стороні буржуазії, і чоботи селянських-молодиків проваляло голови мійських пролетарів. І тим не менше (ми лишемо на стороні важке практичне питання про ріжні слои внутрі селянства) селянство, в крайній разі, в певній своїй частині, йде тепер за пролетаріатом.

Перше всемо пригадаймо одну історичну аналогію. Промислова буржуазія і дворянські поміщики — дві ріжні класи. Поміщик-зубр — категорія феодального світа, його оборонець, соціальний вершок його цивілізації. Промисловий буржуї — представник другої, капіталістичного суспільства, його хазяїн, управитель, його голова. Був час, коли промислова буржуазія підняла прапор повстання проти поміщиків і руками селян палали їх садиби (Франція). Боротьба "торіів" і "вігів" в Англії — шкільний примір класової боротьби між поміщиками — з одної сторони і буржуазією — з другої. І тим не менше тепер, в другій історичній звязі, бльок капіталіста і поміщика, навіть півфеодального, є реальним фактом. Ру-

ководяча роля належить капіталістові. У него в руках державна організація. Він "провадить" ціле капіталістичне суспільство в цілости, разом з його півфеодально-поміщичьким хвостом. А поміщик-конікер підтримує свого союзника, йде за ним, творить його опору. Чим більше йде вперед капіталістична еволюція, тим більше капіталіст асимілює феодального поміщика, тим більше цей последний "капіталізується", тим скорше хазяїнство поміщика еволюційним шляхом перетворюється в хазяїнство капіталістичне.

Тепер капіталістичне роководство суспільством стає неможливим. Ця істина проложує собі дорогу в війнах, розкладі господарства, революціях. І по мірі того, як роководство суспільством переходить до пролетаріату, створюється і кріпшає бльок двох працюючих класів, робітничої класи і селянства.

Руководяча роля і до і після перевороту належить до пролетаріату; державна організація спочиває в його руках. Селянство підтримує цей "свого союзника і творить його широку опору. Чим скорше налагоджується економічне життя, тим скорше пролетаріат асимілює селянство, і селянське господарство еволюційним шляхом (через процес обороту, державний кредит, кооперацію і т. д.) поступовно "врастає" в загально-соціалістичну організацію суспільства. Соціалізована промисловість тягне за собою величезну дрібно-селянську баржу, поки не зникне індивідуалістичний характер селянського господарства.

Іншими словами: если ми розглядаємо перехідний період (період завоювання державної влади і період пролетарської диктатури) з точки погляду класових переміщень і перегруповок, то ми можемо сказати, що бльок поміщиків і буржуазії замінюється бльком робітників і селян.

Величезна історична полова в розвитку людства буде, таким робом, розвиватися під знаком молота і серпа. Бльок робітників і селян в найближшій будучині ставатиме рішачим фактором світової історії.

І. Бугарін.

3 ДРОГОБИЧЧИН.

Одинока правдиво промислова закупина Східної Галичини находитись тепер в дійсно важкому положенні. Криза промисловості, що трясє цілим європейським континентом, відбивається і тут. Не так відбивається, як використовують її нафтови промисловці та власники рафінерій, щоби витягнути як найбільше зисків з заробітки робітників як найбільше обмежити.

В цілій Польщі страшенне безробіття. У вуглевих басейнах Горішнього Шлеска і Домброва годів. Масами плінуть безробітні на промислову Підкарпаття, думаючи, що там знайдуть працю і можливість прожити. Це використовують промисловці і стараються знизити заробітну платню працюючим у них робітникам. Спосіб зниження платні в Польщі дуже легкий. Валюта безперервно і стало паде і робітники, що побирають платню в польських марках, кожного тижня дістають все менше, себто гроші, які вони дістають, мають все меншу вартість. Що місяця відбуваються нові переговори між підприємцями і робітниками. Зрадливні провідники з П.П.С. дозволяють на це, щоби зменшити хоч оден процент від правдивого упадку валюти. Цілий той процес відбувається так тихенько, що робітник майже не бачить, як кожного тижня дістає все меншу і меншу заробітну платню.

Тепер знова впала польська валюта майже о 150%. За одні долар платять около мільон польських марок. Значить знова при переговорах знизять заробітну платню о кілька процент. А тимчасом до рижня шаляє. Ціни скачуть денна на день, головню на середники поживи. За хліб треба сьогодні заплатити 6000 мп. за бохонець. Попереднього тижня можна було дістати такий самий хліб за 20.000, а слідуючого тижня то хіба зновачка подвійну ціну.

Настрий робітничих мас знова розрухується. Терпеливість вичерпується, робітники бачуть, що ніякого виходу нема в теперішньому ладі, хіба чимраз гірша нужда і голод.

Наші патріоти починають також рухатися. Як тут не рухатися, коли вибори до громадських установ на карку. Наші пани страх люблять бути радними громадськими, радцями мійськими і т. д. Тай богачики сльські так думають: коли будемо радними, то і в старості легше що дістати, коли підуть на руку панови старості. І ті, що сиділи дотепер тихенько в дома починають знова вилазити на денне світло і пробувають знова на патріотизмі підуть на руку панови старості. І ті, що сиділи дотепер тихенько в дома починають знова вилазити на денне світло і пробувають знова на патріотизмі підуть на руку панови старості. І ті, що сиділи дотепер тихенько в дома починають знова вилазити на денне світло і пробувають знова на патріотизмі підуть на руку панови старості.

Та їм це не вдається. Всі вже знають, хто вони такі. Всякий перекоаний і досвідчений на них і знає, чого від них сподіються вони здобути тепер нові вигідні чини та "корисні" місця. І хоч сама виборча ординація ще старо-австрійська зі всіма куріями, то всетаки ті

місяця, які може після тої староросійської і непрактикованої нігде в Європі ярко класової ординації виборчої робітників і бідний селянин здобути, не віддасть жадному патріотові і буде старатись використати її для організації бідноти.

Робітництву та бідному селянству приходить борючись на дві сторони: з міжнародним капіталом, що обсів та захопив в свої лапи майже ціле Підкарпаття, і зі своїми рідненькими патріотами, що зграєвши на угодову думку, разом з польськими адміністративними властями чигають, щоби захопити і ті мізерні права, які остали бідноті під капіталістичним ладом.

В. Левиц.

Дрогобич, 8. X. 1923.

МІЖНАРОДНІ ТЕЛЕГРАФІЧНІ ЗНОСИНИ С.С.Р.Р.

Щоби зрозуміти формально-правне становище С.С.Р.Р. щодо телеграфічних зносин, досить знати, що і в часі капіталістичної бльоків Радянських Республік, вони не традиційно рівного права були членом міжнародного телеграфічного союзу і тоді вони були суб'єктом встановлених прав і користувались ними через народний комісаріат пошти і телеграфів з бюрою Союзу, яке перебувало в Берліні.

Але фактично треба було вжити чимало заходів, щоби відновити зруйнований довод війною зв'язок та провади і відновити нормальний телеграфічний зв'язок з іншими країнами. Поруч з цим потрібно було встановити нові магістральні відновлено до зміни державних кордонів. Зріст і даьше відновлення міжнародних телеграфічних зносин Радянських Республік залежали від політичної та економічної потреби. Тепер С.С.Р.Р. має повний телеграфічний зв'язок зі всіма державами, за винятком Румунії, яка офіційно відмовилася від таких зносин. Зносин з Заходом та Сходом відбуваються рижими шляхами. Так прим. з Англією є кілька шляхів телеграфічного зв'язку: Олександрівськ — Мурманськ — Пітерхед — Лондон, другий Москва — Гельсінґфор — Петергоф — Лондон, третій Москва — Гельсінґфор — Петергоф — Лондон.

З Фінляндією є безпосередній телеграфічний зв'язок по проходах: Москва — Гельсінґфор, Петергоф — Віборг та через Мурманськ і Печенугу.

Істнує також безпосередній телеграфічний зв'язок з Естонією, Лотвою, Персією і з Китаєм. З Туреччиною є зв'язок двома шляхами: перший Москва — Тіфліс — Ангора, другий Москва — Константинополь (через морський кабель). Транзитом через Польщу, Естонію, Лотву, Фінляндію, Персію та другі країни, що граничать з С.С.Р.Р., встановлено телеграфічні зносини зі всіма іншими західними та східними державами. Дуже цікаві є цифри телеграфічного обміну Радянських Республік за останні роки. За перший піврік 1921 року скільки вининих депеш досягало 41.000, за другий піврік вже 84.000. В січні 1923 р. — 646.000, а в лютім аж 747.000.

Наші патріоти починають також рухатися. Як тут не рухатися, коли вибори до громадських установ на карку. Наші пани страх люблять бути радними громадськими, радцями мійськими і т. д. Тай богачики сльські так думають: коли будемо радними, то і в старості легше що дістати, коли підуть на руку панови старості. І ті, що сиділи дотепер тихенько в дома починають знова вилазити на денне світло і пробувають знова на патріотизмі підуть на руку панови старості. І ті, що сиділи дотепер тихенько в дома починають знова вилазити на денне світло і пробувають знова на патріотизмі підуть на руку панови старості.

Та їм це не вдається. Всі вже знають, хто вони такі. Всякий перекоаний і досвідчений на них і знає, чого від них сподіються вони здобути тепер нові вигідні чини та "корисні" місця. І хоч сама виборча ординація ще старо-австрійська зі всіма куріями, то всетаки ті

26. жовтня 1918 р. роспад Австро-Угорщини.
 27. жовтня 1918 р. маніфестація комуністів в Берліні перед будинком російського посольства під провідом К. Лібкнехта.
 29. жовтня 1905 р. перший всеросійський страйк.
 29. жовтня 1918 р. перший конгрес комуністичної молоді.
 30. жовтня 1905 р. маніфест "17-го жовтня" про політичні свободи в Росії.
 30. жовтня 1920 р. здобуття Перекопа і Мелітополя червоною армією.
 31. жовтня 1905 р. покарано смертю Тобілевича, Мамаєва і Клясова за намір кинути бомбу в Кронштадтський військовий суд.
 31. жовтня 1905 р. погром в Одесі і Києві — сотні забитих.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР

"КОСМОС"
 УКРАЇНО-АМЕРИКАНСЬНЕ
 ВИДАВНИЧЕ ТОВАРИСТВО
 Досі вийшли з друку слідуючі книжки Видавничого Товариства "Космос":
 ТЕОРІЯ ІСТОРИЧНОГО МАТЕРІАЛІЗМУ. (Н. Бухарін.) 325 сторін \$2.00
 КАРЛ МАРКС, ЙОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ. (Ю. Стеклов.) 112 сторін \$2.50
 ЧЕРВОНА ЗОРЯ (УТОПІЯ). (А. Богданов.) Друге, переглянуте видання. Переклад Ост. Нятки, ілюстрації Ів. Габія. 160 сторін \$2.50
 ПОРАДНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. (Проф. О. Снігирський.) 150 сторін \$3.50
 МАТЕРІАЛІЗМ—ФІЛОСОФІЯ ПРОЛЕТАРІАТУ. (Горев.) 112 сторін \$2.50
 ЗАРОБІТНА ПЛАТА, ЦІНА І ЗИСК. (Карл Маркс.) \$2.00
 Замовлення на ці книжки разом з гриміми послайте до:
 UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard & McGregor Sts. — Winnipeg, Man.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКР. РОБ. ВІСТІ"

PROVINCIAL LIBRARY MANTOBA

ОКУПАЦІЯ РУРСЬКОЇ ОБЛАСТІ І ФРАНЦУЗЬКИЙ ТА-АНГЛІЙСЬКИЙ КАПІТАЛ.

Кілько коштів Франція окупація Рурської області? Останні дані французького уряду вказують 145 мільйонів франків на цивільні видатки, 176 мільйонів на військові видатки і 1,427,000,000 франків на залізницю. Висота суми виданої на залізницю зростає зрозуміти, коли взяти на увагу, що в Рурській області працює 12,000 французьких залізничників, які крім повного удержання беруть діти в висоті подвійної суми своєї звичайної платні. Як же представляється справа прибутків із Рурської області? Із звіту сенатора Беранже, справоздавця фінансової комісії французького сенату, виходить, що приходи з окупованої області вносили до 1. червня:

Table with 2 columns: Category (Budgetary income, Taxes, etc.) and Amount (in francs).

Навіть після тих, без сумніву дуже оптимістичних цифр, видатки рурської окупації багато більші як прибутки. До 20. червня вивезла Франція з Рурської області 528,000 тонн коксу. Це дає на 160 днів окупації по 3,300 тонн на один день, себто четвертину кількості, яку одержувала Франція перед окупацією! Ця обривка вивозу коксу замітно вплинула на французьку залізничну та сталеву промисловість. Підчас коли в грудні 1922 р. у Франції було діяльних 116 гут, в червні 1923 р. було діяльних лише 99 гут. Продукція сталі, що в грудні вносила 415,000 тонн, в лютому давала лише 290,000, в березні 316,000, в квітні 355,000, а в травні 388,000 тонн. В перших 6 місяцях 1923 р. мусіла Франція ввезти чужого вугля вартості 1,682,000,000 франків, себто о 482,000,000 франків більше, як у відповідному часі попереднього року.

Гутничий комітет підкреслює у своїм останнім щорічному звіті, що окупація Рурщини виказала сильніший вплив, як коли небув іноді, залежність французького промислу від Рурської області. Це призначення показує ще раз, який вплив має комітет гутничих підприємств на французьку політику. Що правда, недавно заявляв пан Роміє в органі французької важкої індустрії "Journal Industriel", що комітет гут не відповідає за політику Пуанкаре, бо французькі великі промислові мали досі більше шкоди, як користі з обсадження Рурської області. Але ці спроби відхрещуватися не можуть нікого обдурити. Так і, пр. 10. липня писав провідний часопис англійських господарчих кругів "Financial Times": "Французька політика відносно області Рурщини викликає на без сумніву комітетом гут, а намір цього комітету полягає в тому, щоб при Франції задержати монополію продукції заліза та сталі. Писав обсадження Рурської області,

Франція одержала контролю над трьома п'ятими частинами загальної продукції вугля та над більше як трьома п'ятими частинами загальної продукції заліза і сталі в Європі. Оттак давний сон Франції здобути господарську гегемонію в Європі здійснився".

Занепокоєння англійського часопису з приводу тих подій аж надто зрозумілі. Ще ясніше висказалося торговельне віддання "Manchester Guardian" з 25. лютого ц. р.: "Окупація Рурщини може довести до гегемонії французької залізної та сталевих продукцій над німецькою та англійською індустрією. Таким робом Франція станує-б на одній висоті із Зауценіми Державами. Цю мету може Франція досягнути або шляхом повного знищення німецької індустрії, або шляхом створення німецько-французького сталевих тресту. В обох випадках англійська індустрія попаде-б у великі труднощі. Англійська продукція заліза та сталі, опинившись між французькою німецькою з одного і американською конкуренцією з другого боку, була-б розтороженна".

Дуже знаменний є погляд одного з провідних мужів англійської електричної індустрії, Гірста, генерального директора Генеральної Електричної Компанії, висказаний ним 12. липня в Лондоні на генеральних зборах: "Думаю, що лехто з нас через французьку акцію в Рурській області мав хвилеву користь. Також електричний промисл міг одержати замовлення, тому що Німеччина хвилево не може доставляти. Але-ж на загаль французька акція мусить зруйнувати покупну силу Німеччини і взагалі середньої Європи. Упадок марки є причиною зростаючого безробіття в Ленкашафті і Йоркшафті. Чи це краще було-б, як би Ленкашафті і Йоркшафті мали можливість збути? Обезцінення марки дає той наслідок, що Індія, Китай, Австралія, Аргентина і Бразилія не можуть збути великої частини своїх сировин. Наслідком того вони бідають і не мають спроможності замовляти у нас товари, котрі ми мусимо збувати, щоб забезпечити нашому населенню життя. Та коли Франція вимусить вирівняння репараций доставови натураліа, а вона не зможе сама зужиткувати витворених товарів, вона кидатиме їх на світові ринки і таким робом знов нанесе шкоду нашій індустрії. Коли такі примусово доставляти або конфісковані продукти будуть кинені на світові ринки без огляду на коштів продукції інших народів, то це дуже дошкідливо відобьється на індустрії інших країн і спричинить зріст безробіття". Ясно, що продовжування французької політики в справі Рурської області мусить довести до розриву між французьким та англійським капіталом.

Діал.

ВЕРТАТИ НА УКРАЇНУ.

У віденському "Українським Прапорі" читаємо: "На сторінках перемиського "Українського Голосу" обговорювалося питання: "Верстати емігрантам з Подніпров'я на Україну, чи далі виминати українську державу як запобіг трену сторону?" Один Дніпрянин, що жив у межах польської держави один рік, та добре ознайомився з роботою еміграції, але на протязі двох років, як сам пише, "вистудіював все життя на В. Україні, бо з'їздив всю Україну здовж і поперек", рішучо заявляється за тим, щоб еміграція вертала у свої рідні сторони. Він широко мотивує це. Між иншим пише: "Всякий, що хоче щось знати, мусить знати, що Українська Держава, яка повстала в 1917 р. є і по нині. Друге ді-

форма державного ладу. Вона може бути різна... Держава є державою і Україна є вже шестий рік державою і коли хтось хоч трохи має одлі в голові, то цьому не буде заперечувати... Є такі, що кажуть що на Радянську Україну можуть їхати всі, а лише не Українці, й то ні один. Думаю, що те є великою помилкою і це можуть говорити сліпі національно державного ідеалу. Українська Держава повстала після величезної перерви її державного існування і в наслідок великих зусиль і жертв нашої нації, а тому було би самогубством руйнувати її... Я можу цілком певно й об'єктивно сказати, що там будеться Україна, а не тут. "В українській державі є багато роботи на всяких царинах народного життя. Кож-

ЛИСТ З БРИГІДОК.

Високоповажаний Товаришу Редактор!

Від давня якимось збирався я написати Вам листа, та-трудні обставини тутешнього життя не дали змоги мені того виконати. Бо живу я неначе-б то на другому світі, за кратами в'язниці, де очікую кінець кінців судової розправи. Та кілька днів тому зайшов випадок, який сильно погіршив моє тутешнє життя, бо т. зв. український допомоговий комітет позбавив мене обідів, на котрі я мав і маю не оспориме право. Сиджу я за т. зв. національну справу, хотів я влязти членом У.С.Д.П. Не поповнив, що правда, я нічого такого, за що б підпадав я карі і розправі судова це з певністю викаже, але це станеш лиш згодом, а тепер приходиться по-неволі сидіти за кратами.

Я селянин, мало земельний, бо всього не шіймо мого поля маю. Тяжко приходилось мені жити, так що боротьба за кусок хліба загнала була мене свого часу аж до Америки, звідки повернувся всього два роки тому. Там набрався я і певної свідомости класової, котра відкрила мені темні до того часу очі на життя суспільне. І ця моя свідомість стала тут в тюрмі причиною могого теперішнього нещастя.

Посадили мене разом з другими "патріотичними" в'язнями, серед яких реї водять бувші петлюрівські і петрушевічівські офіцери і старшини. Вони нік не хотять побути своєї хоробливої привички і тут в тюрмі — хотіли-б і тут це — на ґрунті спільного нещастя — командувати і приказувати, заводити дисципліну і знов друге після своїх блазеньських привичок.

Річ ясна, це не могло подобатися ні мені, ні другим селянам, які разом зі мною сиділи. Бо пани офіцери хотіли, щоб ми за них і замітали і другі порядки робили, а собі застерігають тільки право команди і диктування дисципліни. Взагалі дивляться на нас, робітників і селян, як на дїтну корову, як на ту худобу, котра має служити до їх "панських услуг".

А щоби ми селяне і робітники були більш потугали і спокійно піддавалися їхньому командуванню, впроваджують вони терор, щоби змусити нас до послуху. З одної сторони грозять, що будуть "сипати" на розправі, з другої боку грозять, що постараться, що український комітет допомоги політичним в'язням — по їх вказівці відбере сейчас обід і снідання тому, котрий не буде їм послухливий.

Більшість селян під тим терором і грозями поддалась, затиснула зуби і мовчить, га не міг мовчати я.

Що правда, довгий час і я держався з боку і оминав всякої бальачки, але коли прийшов сюди відомий львівський неопечений кандидат на посаду Вишневецький, все перейшло своїй границі і я мусів перенестись на другу келію. Думаю вже, що буду мати спокій, але де там! Панове команданти і там не зреклись своєї опіки наді мною.

А що я не міг ніяк піти на зустріч їх найвищим і глумним претензіям, тому вони рішились піти на пролом. Рішили показати, що вони не паперові команданти тут в тюрмі, але що це мають певного "розда" "władze", — і дня 14. серпня не дали вже мені обідів. І не дають до тепер. Не знаю, чи це наступило на підставі рішення допомогового комітету, чи прямо на "розказ" гура патріота Дуди і Грубського, досить, що обіду мене позбавили і я тепер отавас на леді.

Не писав я би до Вас, коли-б дий свідомий Українець, який може й не є заангажований, мусить їхати, чи повертати на В. Україну. Передовсім туди мусить їхати галицькі Українці, яким нічо не загрожує. Там є широке поле для їх діяльности. Від повороту мусить бути виключені всі політики".

це мало тільки тісно особистий характер і коли-б це зі мною зроблено за яку небудь провину. Але зроблено це тому тільки, що я свідомий робітник і що виразно боронив все свогого робітничого світогляду. Через це та справа набирає ширшого суспільного характеру, і я думаю, що не від річи буде, коли Ви в своїй газеті такий факт нап'ятуєте. Колись будучи ще в Америці, збирав я нераз і давав сам на руки патріотів кріваво запрацьований гріш на різні допомогові фонди в Галичині, через те після моєї думки я мав справді право користати з цієї допомогі.

Та що робити? Панове Грубський, Дуда і екс-льковець Вишневецький думають інакше. Вони думають, що сильний з ними п. Ж., який видавав, поліції ріжких політичних діячів, бо "думав, що за це дістане службу", як каже акт оскарження, вповні заслугує на таку запомогу, але свідомому робітникови до тої запомогі — "зась!" Пан Ж. то патріот, а я — зрадник!

Так думають ті панове і час вже, щоби наші робітники в Америці в краю здавали собі справу — кого спомагають — і щоби свої жертви виразно призначували на робітничі цілі, а не на гура патріотиків з під темної звіді.

Один з в'язнів.

Львів, Бригади, 16. VIII. 1923.

ДОБИЧ ВУГЛЯ В ДОНЕЦЬКОМУ БАСЕЙНІ.

Літній сезон в шахтах Донецького басейну дав гарні наслідки. Звичайно весною і літом помічалось зменшення робітників, які відходили на села до праці на рілі. Цього року відійшла тільки незначна часть робітників. Від місяця лютого по липень відійшло було цього року тільки 1,300 шахтарів, підчас коли попередні роками відходило їх і понад 4 тисячі.

Відповідна скількість робочих сил дала змогу виконати своє завдання в червні цілком, в липні на 106 процент. Порівнюючи з торішню, цюгорічна добич вугля збільшилася на 19 мільйон пудів. Без огляду на це, що найпродуктивнішим сезоном в Донецькому басейні є зимовий сезон — добування вугля цього літа перевищило минулу зиму на 9 мільйон пудів. Таке явище не було ніколи навіть в передвоєнних часах.

Гірше троха стоїть справа з вивозом вугля. Запас збільшується, так що 1. серпня ц. р. було приготовленого до вивозу 73 і пів мільйона пудів. Запаси ці однак в наслідок збільшення добування, як також і цього, що залізничні заняті перевозом збіжа — постійно зростають. Скількість шахтарів в липні ц. р. не зменшилася і загально працювало понад 93 тисячі робітників. Останніми місяцями помічається і збільшення продуктивности робітників.

ЗАСУД ПЕТЛЮРІВЦІВ.

"Nowa Reforma" з 23. вересня повідомляє з Варшави: На протязі останних трох днів лава обжалованих окружного суду гостила незвичайних підсудимих. Засіла на ній під закидом зради Польщі молоді люди: 1. Іван Мінзаренко, б. український консул, потім полковник і шеф контрозвідки в армії Петлюри; 2. Омелян Макаренко, помічник шефа штабу 3 дивізії армії Петлюри; 3. Олена Макаренко, його жінка; 4. Микола Назарів, денщик, а опісля військового писар в армії Петлюри; 5. Анатоль Гололій, б. начальник 3. дивізії Петлюри; 6. Василь Ковалів-Коваль, старшина армії Петлюри. Всіх їх обжалувано о шпонажу в користь Радянської України, а говорять також, що це петлюрівські дедфезивники підняли проти них таке обжаловання, бо вони не погоджувалися з петлюрівщиною. Подільський суд за-

судив Мінзаренка на 6 літ, обох Макаренко на 4 літ, а Анатоля Гололія на 2 роки тюрми. Інших увільнено.

БІЛОРУСЬ ПІД ШЛЯХЕТСЬКОЮ ПОЛЬЩЕЮ.

Варшавський "Робітник" умістив дві великих статті про польську політику на Білорусі. В цих статтях між иншим говориться: "Прийшло до ліквідації білоруських шкіл. Зачинено велику учительську семінарію. Учителів Білорусів висилають на курси до Кракова, а звідси в польські школи в Польщі. Тепер на білоруських землях, що належать до Польщі, залишилось 5 приватних білоруських гімназій і 44 народних польсько-білоруських шкіл. Білоруську молодь не приймають до польських університетів й вона розпоршується по цілому світі. Так наприклад в Празі є около 200 студентів Білорусів. Далше автор статті говорить, що на Білорусі одним з найбільш популярних гасел тепер являється гасло "оборони ліса". Білоруський селянин знає, що ліс — його життя. В своїх лісах він переховувався, в цих лісах він безземельний, знаходив роботу в зимі, з цих лісів він будувався, з них харчувався. А тепер ліс вирубують масами. Селяне-ж цілком селами живуть в землянках. Древа на відбудову не дають майже цілком. В тойже час вони являються свідками, як на землю, яку вони обробляють або арендують багато років, влада улаштує осадника-Поляка.

Готові помочи німецьким робітникам.

МОСКВА, 18. жовтня. — На засіданні Московського. Союзу рішено дати німецькому пролетаріатові вську можливу поміч, коли заїде потреба. Бесідники пригадували в своїх промовах часи, коли німецькі робітники відказувались перевозити оружжя і амуницію, послані до Польщі для боротьби проти Радянських Республік, і коли голодуючі німецькі робітники збирали фонди для голодуючих в Радянських Республіках.

"Але прийшов час, — говорив один бесідник, — коли Радянські Республіки, побідивши голод і економічну кризу, мусять дати поміч німецьким робітникам в їх тяжкій боротьбі".

Бесідники вказували на небезпеку, яка грозить Радянським Республікам на случай, коли Франція поневолить Німеччину і уживе її як базу для нападів на Радянські Республіки. Промови кінчилися завизом до робітників, аби вони кожної хвилі були готові дати німецькому пролетаріатові таку поміч, якої він буде вимагати.

ЖІНОЧІ КЛУБИ ПРОТИ ВІСЬКОВОГО ВИШКОЛЕННЯ.

ДІТРОИТ, 22. жовтня. — На відбувшемся недавно зїзді стейтових жіночих клубів прийнято резолюцію, в якій жіночі остро запропестували проти військового вишколювання маленьких дітей. Жінки мотивують свою резолюцію тим, що коли з маленької дитини приучується до мілітаризму, то вона ніколи не позбудеться вщеплених в неї мілітарних ідей, які являються найчорнішою формою людської дикости.

Резолюція була звернена на адресу деяких патріотичних організацій, які літню порою улажують мілітарні курси для дітей неого стейту і приучують їх воєнного ремесла.

РИМ, 20. жовтня. — Один з головних провідників італійських фашистів, посол Фаріначчі, вибирається до Злуч. Держав, щоби вести агітацію в користь федералістів Північної Америки.

Противашистська Ліга, основана італійськими робітниками в Злуч. Державах, робить заходи, щоби американські влади не допустили Фаріначчі до Злуч. Держав.

НОВА ЦІННА КНИЖКА!

Ми дістали з Європи дуже цінну книжку для кожного свідомого українського робітника і фермера, написану А. Богдановим, п. н.

Початковий Курс Політичної Економії

(В ПИТАННЯХ І ВІДПОВІДАХ)

Є це перша того рода книжка в українській мові. Книжка має 127 сторін дрібного друку в самих питаннях і відповідях. Неодні робітники, що читав в не матеріали про політичну економію з інших книжок і не міг всеого зрозуміти, має тепер спромому вирішати незрозуміле, бо в цій книжці є 300 ріжних питань в обсягу політичної економії і довші або коротші відповіді на них.

ЦІНА КНИЖКИ 50 ЦЕНТІВ.

Замовлення і гроші посилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS COR. PRITCHARD & MCGREGOR STS. WINNIPEG, — MANTOBA, — CANADA.

ТІЛЬКИ ЩО ВИЙШЛИ З ДРУКУ ДВІ НАУКОВІ КНИЖКИ:

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ КАРЛА МАРКСА

Книжка має 328 сторін друку і розділена на три головні частини:

- 1. Товар, гроші, капітал. — 2. Наварність. — 3. Заробітна платня і дохід з капіталу.

Ці частини знова поділені на кільканащять розділів.

Завданням цієї книжки є — познайомити зі змістом "Капіталу" тих, які не мають часу або засобів, щоб його студіювати, а також вона улекшить студію тих, котрі студіюють "Капітал".

Економіка править світом і тому кожний робітник повинен знайомитись і студіювати економічні науки.

Ціна книжки \$1.00.

ЯК ПОВСТАЛА РЕЛІГІЯ І ВІРА В БОГІВ

Написав Гайрліх Куноу.

Книжка має 180 сторінок друку.

ЗМІСТ:

- 1. Новіші досліди реаліі. — 2. Як повстали ідеї про духів і богів. — 3. Початки почитання духів. — 4. Від почитання духів до почитання тотемів і праїдів. — 5. Сотворення світа. — 6. Небо і пекло. 7. Почитання праїдів і жертва праїдам. — 8. Від почитання праїдів до культу природи. — 9. Останки культу духів і праїдів у старо-індійській реаліі. — 10. Як вилар з племеного праїдівського бога став богом природи?

Самі наголвки розділів вказують на те, яку наукову вартість має ця книжка. Не воюйте з релігією фразами, а докажіть її дійсне значіння на підставі строго-наукових дослідів і фактів. В цьому вам якраз поможе ця книжка.

Ціна книжки 50 центів.

Замовлення шліть на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada

НОВІ КНИЖКИ! --- НОВІ КНИЖКИ!

Товариші! Памятайте, що в свідомості наша сила, а свідомість здобувається з книжок. Кожний робітник повинен збільшити свою бібліотеку і свідомість слугуючими новими книжками:

ЩО ТАКЕ ВСЕСВІТНИЙ СОЮЗ РОБІТНИКІВ — обинає 80 сторін друку, ціна лише ..... 20 ц. ПОРАДНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ — написав О. Синявський; 110 сторін друку, ціна ..... 35 ц. ЧЕРВОНА ЗОРЯ (утопія) — написав А. Богданов; 150 сторін друку, ціна ..... 25 ц.

Замовлення разом з грішми шліть до:

UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man.

ЖЕНЩИНИ-РОБІТНИЦІ ЧИТАЙТЕ І ЯК НАПДАЛЬШЕ ПОШИРЮЙТЕ СЕРЕД ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ

свій місячний журнал

Голос Робітниці

який містить цікаві статті про рух серед женщин-робітниць в цілому світі, популярні наукові статті, оповідання, вірші і т. д.

Передплата вноситься: на рік 1 долар; на піврік 60 цт. Поодинокое число 10 цт.

Передплату і замовлення належить шліть на адресу:

THE VOICE OF WORKING WOMAN Ukrainian Labor Temple Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada.

РІЖНІ ВІСТІ.

З НАДРЕНСЬКОЇ РЕПУБЛІКИ ВИЙДЕ ФІЯСКО.

БЕРЛІН, 22-го жовтня. Штресман заявив, що французьке правительтво силі на відокремлення Надренщини від Німеччини великі гроші. Пункаре думає, що він таким епосом розбіє німецьку єдність і французькі мілітаристи запанують над німецьким народом, але він помиляється, бо Німців ніяка постороння сила не розбіє. Усі визначні німецькі політики переконані, що ця комедія з основи на окремої надренської республіки скінчиться фіяском і французькі мілітаристи ще раз скомпромітують перед світом. Але цим разом світ їх пізнає як гіпокритів і осудить їх погану діяльність в некористь безборонного німецького народу, який вони довели до анархії, голоду та загального хляввання.

Берлінська преса критикує французьких політиків за сніжні роздори серед німецького народу і перестерігає їх, що хто сіє вітер, той збирає бурю.

ФРАНЦІЯ УОРУЖУЄ МЕНШІ ДЕРЖАВИ.

ПАРИЖ, 26 жовтня. На найближчій сесії парламенту, яка розпочнеться з початком сідугого місяця, французьке правительтво зажадає 1 1/2 мільярда франків кредиту для своїх союзників: Польщі, Чехословаччини, Югославії і Румунії. З цієї суми Польща має одержати один мільярд франків.

ЗАКОН ПРО ПАСПОРТОВИЙ ПРИМУС В ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА, 26 жовтня. На вчерашній засіданні союму прийнято 197 голосами проти 117 провізоричний бюджет на третій і четвертий квартали адміністраційного року. Союм прийняв більшість двох голосів законопроект правительтва в справі введення паспортного примусу. Законопроект буде предложений на дніх в сенаті. Коли сенат його утвердить, він стане законом.

ДЕМОРАЛІЗАЦІЯ В ПОЛЬСЬКІЙ АРМІЇ.

ВАРШАВА, 20 жовтня. Політичний спір між правительством Вітоса і прихильниками Пілсудського вніс в польську армію велику деморалізацію. Французьке правительтво загрозило Польщі, що як вона не положить кінець деморалізації, то Франція відкине з Варшави свою військову місію. Французьке правительтво вважає злочинним військовополітикування, тоді як Польщі грозить небезпека війни з Росією і з Німеччиною. В Німеччині заноситься на державний переворот, а Росія збільшує свою армію і Польщі треба матися на остророжності і не підірвати своєї сили військовополітикуванням.

Польські газети пишуть, що нещасне положення в Польщі є причиною, що французьке правительтво старается заклачити мілітарний союз з Чехословаччиною.

БЕЗРОБІТТЯ В ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ.

ЛОНДОН, 15 жовтня. Робітнича газета в Лондоні напечатала недавно статтю, в якій зиввала англійське правительтво, щоби воно заопікувалося тисячами безробітних родич, які виставлені на голодну смерть. Від коли Франція заняла німецькі землі і Німці перервали з Англією торговлю, в промислових центрах Великої Британії запанувало страшне безробіття. Многі робітники, які ніколи не заробляли стільки, щоби могли зложити собі й своєї родині на чорну годину, тепер голодують. Вони виставлені на ласку і неласку добродійних організацій, які не в силі дати всім безробітним відповідний прохарчунок.

Правда, правительтво виплачує безробітним запомоги, але з цих запомог мадо користі, бо робітники заведи можуть з них вижити.

МІЖ СЕПАРАТИСТАМИ ПАНУЄ НЕПОРОЗУМІННЯ.

МАЄНС, 22 жовтня. Між надренськими сепаратистами панує велике непорозуміння і вони свяряються над плянами своєї республіки. Справа відокремлення Надренщини від Німеччини виринула не дуже давно і сепаратисти не мали часу уложити плянів.

НАДІСЛАНЕ.

ЩЕ КІЛЬКА СЛІВ ПРО СТРАЙК В СІДНЕЙ, Н. С.

Будучи членом просвітно-робітничого гуртка, який існував в Сідней ще перед страйком, я завжди вчашав на різні товариські сходження, як на відомі мітінги, так і на масові мітінги. Сіднейська молодіжні симпатизувала здебільша з робітниками, але гуртувалися в наші товаристві, але були й такі що, окрім пона і церкви ні більше їх не інтересувало. З робітничим рухом вони найменш звязі не мали, одним словом — шийні ситі їх не обидно.

Щоб об'явити ці відсталі сліди робітництва з робітничим рухом в Сідней, наш комітет рішив за всяку ціну відступити до них. А що наша партійна програма була трохи застрягла, і як з такою годі тоді було відійти до них, ми організували візита "Америкаської Федерації Праці" під назв. Прогресів Лодж но. 6. Цього доканоно 28 жовтня, 1922 р. В сідзі за нам почали відбудуватися з часта пропозандові мітінги. Так велася організаційна робота через цілі 7 місяців. Кінець кінців в протую того часу тутешнє робітництво стало організоване скляно і, коли організованість робітників в юні дівшла помітніше до 95%, тоді наш гурток рішив прийняти програму Робітничої Партії Канади. Бачучи таку організованість серед робітництва в Сідней, гомперсівським прихвостням було не до смаку. Старий Гомперс на своїх 43 річних конвенції почав кроковиданням: слезами ридати над "робітництвом" робітничої юні. Цей старий лис старався кончею переконати учасників згаданой конвенції, що радикальний елемент є дуже небезпечний для організованих робітників, що члени Робітничої Партії існують лише на те, щоб розбити всякий організаційний рух.

Так Гомперс і вся його офіцера вислуговувались всяким фабричним бородом. Коли підчас минулого сталевого страйку в Сідней робітники звернулися до Гомперса за фінансовою поміжю для своєї родни, то одержали від його коротку відповідь: "Нема грошей в касі". Гомперсови-ж в діяності не о гроші козано, але о те, що між юніним робітництвом завелася забота "червоних", які не дають йому спати. Несладком пропозанди тих "червоних" юні стає Юмю несудачна, і не питаючи його дозволу, виходять на страйк. Такий радикальний елемент треба за всяку ціну викоринити з юні, кже Гомперс, бо істования юні загрозенє.

Оттак Гомперс грається з малосвідомими робітниками. Вриватини впливи між робітниками він знає, що тоді вже не міг би вислуговуватися буржуазії, як дотепер. Але всякі шучки Гомперса і його прислужників придержати робітників надальше в сліпим пошуку до него належить вже до минувшини. Його вірна пєча служба буржуазній класі стає видна кождому, хочби лиш трохи свідомішому робітничою. І незалежні вже той день, коли робітництво зривє з всякими своїми зрадниками, а приучитися до такої організації, яка не має нічого спільного з буржуазією, яка вказує діяний шлях до вивользу з буржуазного ярма. А такою організацією в Канаді є Робітнича Партія Канади. До цієї партії повинні вступити всі працюючі, без ріжних національній приважености, бо лише ця робітнича організація не обманить робітництва. І ця власне робітнича організація є стержень для гомперсівців, бо вона їм вивользує з під ніг останню дошку ратунку, на якій вони так аперто держаться й разом в силі з буржуазією висмоктують робітництво.

Проч з робітничими зрадниками! Хай же солідарність між робітниками всіх народностей! Хай же Робітнича Партія Канади! Ф. Балаз.

ДАЛЬШІ ЖЕРТВИ НА СПЛАТУ ДОВГУ У.Р.Д.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like Ріджайна, Саск. \$100.00, Порктон, Саск. \$1.00, М. Світ \$1.00, І. Росляновський \$1.00, Колагрест, Алта. \$1.00, Ваймарк, Саск. \$2.00, Г. Камор \$2.00, Відліт Стів. У.Р.Д. \$684.00, Відліт Стів. У.Р.Д. 90.50, Разом \$774.50, Бруа Майн, Алта. \$1.00, М. Семків \$1.00, Доналд, Б. К. \$3.00, Н. Озеник \$3.00, Лак Порт, Ман. \$4.00, Форд Сіт, Онт. \$5.00, В. Балазенький, в. в. \$5.00, В. Жечук, в. в. \$5.00, Д. Шендеровський, в. в. \$5.00, Г. Гоменюк, в. в. \$5.00, М. Лоза, в. в. \$5.00, Н. Жечук, в. в. \$5.00, О. Корман, в. в. \$5.00.

ВСТУПИ ВКЛАДКИ ВІДІВІВ ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ ПРИ СТОВ. У.Р.Д.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like А. Бек \$1.00, К. Мончаківська \$1.00, М. Кульчицька \$1.00, А. Кошак \$1.00, А. Лобай \$1.00, М. Бєрвацька \$1.00, М. Рибак \$1.00, Т. Чернин \$1.00, А. Муранка \$1.00, Л. Шваляк \$1.00, Разом \$10.00.

Келгарі, Алта.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like Анастазія Ластівка \$1.00, Анна Коростюк \$1.00, Насія Філіпчук \$1.00, Разом \$3.00.

Відасор, Онт.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like Анна Гаджук \$1.00, Сабіна Жечук \$1.00, Марія Ткачів \$1.00, Анна Микитин \$1.00, Катерина Жечук \$1.00, Юстіна Савєцька \$1.00, Марія Винник \$1.00, Стефанія Бунт \$1.00, Розалія Трояновська \$1.00, Разом \$9.00.

Ошава, Онт.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like Анастазія Василік \$1.00, Зофія Біленька \$1.00, Анна Луків \$1.00, Анна Барташук \$1.00, Фрозина Гажалюк \$1.00, Анна Дреняк \$1.00, Паранька Гринів \$1.00, Анна Сіпугр \$1.00, М. Гуцька \$1.00, Марія Пелешок \$1.00, Разом \$10.00.

Вінніпер, Ман.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like К. Моравлюк \$1.00, С. Грабчук \$1.00, К. Кучма \$1.00, П. Гадака \$1.00, А. Гулама \$1.00, О. Бричка \$1.00, М. Бейгер \$1.00, А. Сулак \$1.00, А. Петрушка \$1.00, Разом \$9.00.

Монтреал, Кве.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like Анна Гіт \$1.00, Ксенія Мех \$1.00, Анна Мемчук \$1.00, Фрозина Заборовська \$1.00, Разом \$4.00.

Пропущені жертви.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like Т-во Самообразование \$35.10, І. Будзінський \$1.60.

Келгарі, Алта.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like Т-во Самообразование \$35.10, І. Будзінський \$1.60.

ЛЕКЦІЯ ДЛЯ ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ В ВІННІПЕГУ.

Повідомляється всіх членкинь Відділу Женщин-Робітниць, що в понеділок, дня 5 листопада о год. 8. вечером т. М. Попович виголосить в Укр. Роб. Домі інтересну лекцію на тему:

ПАРЛЯМЕНТАРНА АКЦІЯ.

На лекцію запрошується також і не-членкинь Відділу. Заряд.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Отрим подается до відомо членам Відд. Укр. Роб. Дому в Іст Килдонан, що місячні збори відбудуться в неділю, 4-го листопада о годині 8-й вечером. Обовязком кождого члена прийти на означений час. Заряд.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Отрим повідомляється членкинь Відд. Женщин-Робітниць ім. Мельничука в Іст Килдонан, що місячні збори відбудуться в неділю, 11-го листопада о годині 8-й вечером. Обовязком кождої членкині явитись на означений час. Заряд.

ПЕРШИЙ РАЗ В ЕДМОНТОНІ!

Жіноче Товариство при Укр. Роб. Домі в Едмонтоні устроє в суботу, дня 24-го листопада

ВЕЛИЧАВИЙ БАЗАР.

Проститься всіх робітниць і робітничою о якнайчисленнішу участь; позаяк комітет поставив о много гарних та дорогих річей то й може заповнити кождому повне вдоволення. Комітет.

НОВА, ДАВНО ОЧІКУВАНА, ЦІННА КНИЖКА!

Повідомляється всіх товаришів, що "Українські Робітничі Вісті" одержали з Берліна, від Видавництва "Космос", порівняно невелике і ограничене число тільки що виданої ним в українським перекладі незвичайно цінної книжки срізь нині відомого комуністичного письменника і теоретика Н. Бухарина, п. н.

"ТЕОРІЯ ІСТОРИЧНОГО МАТЕРІАЛІЗМУ".

Є це популярно написаний підручний марксистської соціології, з якого вие нині вчиться пролетарське студентство в Радянських Республіках, і з яким не можна порівнювати жадного дотепер виданого твору, що виладає історичний матеріалізм. Є це незвичайно цінний твір, на який давно вие очікував жадний знання пролетаріат всього світу. Без цієї книжки не може обійтися ні один свідомий робітник. Кождий робітник, що хоче правильно розуміти основу науки великого пролетарського учителя — Карла Маркса, і правильно розглядатися в ході подій та розуміти силладу буржуазну "хитру механіку", повинен вчитися з книжки Бухарина — "ТЕОРІЯ ІСТОРИЧНОГО МАТЕРІАЛІЗМУ", визнаної вие за найкращий підручний для науки по цьому питанню.

"ТЕОРІЯ ІСТОРИЧНОГО МАТЕРІАЛІЗМУ" Бухарина — це обємиста книжка в 326 сторін битого друку (великого формату); друкована на дорогім нижньому папері, в незвичайно гарній сильній оправі з витисненим наголовком книжки і назвисом автора на оладціці і з таким же витисном золотого коліру друком, з додатком назви Видавництва "Космос", на хресті обгортки.

ЦІНА ЦЕЙ КНИЖКИ ВИНОСИТЬ ЛИШЕ ДВА ДОЛАРИ.

Накладом "Укр. Роб. Вістей" вийшли з друку слідуочі нові книжочки:

З ЖИТТЯ ПЕРВІСНОГО ЧОЛОВІКА І СУЧАСНИХ ДИКУНІВ. — В. Лунневіча, незвичайно цікава популярно написана наукова розвідка з численними ілюстраціями; ціна 25 цт.

ЛЮДСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО В ПЕРЕДІСТОРИЧНИМ РОЗВИТКУ. — П. Ностена, одинока того рода наукова розвідка в українській мові, думе потрібна для кожною, що студіює соціологічні науки; ціна 10 цт.

Замовлення і гроші посилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts., - - - Winnipeg, Man.

ЗВОРУШАЮЧА ДРАМА!

Подается до відомо всім любителям драматичних шук, що заходом відділу У.Р.Д. в Іст Килдонан відіграється в суботу, дня 3-го листопада, п. р. в Укр. Роб. Домі в Іст Килдонан драматичну шукку п. з.

"ГАЙВОРОННЯ"

В цій шукці представляється злиденне життя бідних-а до того ще й темних селян в Сх. Галичині за часів панования австрійської династії. Забобони і вірування в надприродні сили так сильно вкоринені серед галицького населення, що неоди виділа остану свитину з хати ріжним дурисвітам ворожкам. Так пр. одна маї робітниця стягається з останного на ворожку, видає з хати остану річ ворожці ціби за те, що вона вилічить її хворого 12-літнього сина. Дальше в цій шукці представляється як австрійські урядники збиткуються над хорою й безпомічною жєнщиною, та останє покриває стєганють з ліжка за податок. Тут знов сільський піп забирає остану корову за похорон її мужа, котрий помер насилідком попарення в панській горальні. За вязку дров, назбирану в панському лісі, дістає той вдовин син немало нагайок від панських побережників. Одним словом драма представляє дійсне нужденє сільське життя з часів ще не давних й добре не одному з нас ще памятлих. Приходь на це представлення громадні і клите з собою своїх знакомих і приятелів. Хай на цім представленню не буде ні одного незаятого місця, хай не лишиться ні одного непроданого тикета.

ПАРЛЯМЕНТАРНА АКЦІЯ.

На лекцію запрошується також і не-членкинь Відділу. Заряд.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Отрим подается до відомо членам Відд. Укр. Роб. Дому в Іст Килдонан, що місячні збори відбудуться в неділю, 4-го листопада о годині 8-й вечером. Обовязком кождого члена прийти на означений час. Заряд.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Отрим повідомляється членкинь Відд. Женщин-Робітниць ім. Мельничука в Іст Килдонан, що місячні збори відбудуться в неділю, 11-го листопада о годині 8-й вечером. Обовязком кождої членкині явитись на означений час. Заряд.

ПЕРШИЙ РАЗ В ЕДМОНТОНІ!

Жіноче Товариство при Укр. Роб. Домі в Едмонтоні устроє в суботу, дня 24-го листопада

ВЕЛИЧАВИЙ БАЗАР.

Проститься всіх робітниць і робітничою о якнайчисленнішу участь; позаяк комітет поставив о много гарних та дорогих річей то й може заповнити кождому повне вдоволення. Комітет.

ОГОЛОШЕННЯ.

В річницю вшанования памяти наших тов. борців, Мельничука, Шеремети і Цепка, котрі поглили героїською смертю в нерівній боротьбі з польською шляхтою за вивіль прауючих має з під шляхоцького ярма, заходом спільних аматорських сил при Укр. Роб. Домі в Лєтбридж, відіграється в неділю, 11. листопада о год. 8-й вечером в Укр. Роб. Домі святачна драма в 5-ох відслонах В. Гіби п. н.

НАГЛИЙ СУД В ГАЛИЧИНІ.

Товариші і Товаришкі! Если Ви бажаєте дізнатися і зроуміти хто були для нас Мельничук, Шеремета і Цепко, то прийдьте на 11-го листопада подивитися на живий образ наших героїв в цій драмі, а пі знаєте хто вони були та за що і як умерли. Тож памятайте на день 11-го листопада. Приходьте як найчисленніше, щоби побачити цю дуже займаючу революційну драму, котра представляє боротьбу революционерів з жорстокою польською шляхтою. Ф. Токарюк, режисер.

ПОШУКУЮ Грива Болдарицька і Василь Федюк з села Термаківки, повіт Боршів Галичина. Хто знав би їх адресу або їх самих прошу написати до: Fred Szymkiw Nobel, Ont. (90)

ВИСЛАЕМО кождому, хто забаче, новий каталог книжок. Пишть сейчас на адресу: Miznarodnyj Bazar (Ukrainian Book Store), 703 Fairmont Ave., Philadelphia, Pa. (100)

ПОШУКУЮ брата Івана Приньковського з Паликівців, повіт Кішман, Буковина. Справа дуже важна. Хто знав би його адресу або він сам хай зголоситься до: Mike Mendryshora 5104 Martin Ave., Detroit, Mich. (89)

ПОШУКУЮ свого брата Івана Шкварку з села Новосілка Костюкова, повіт Залішкин, Галичина. Хто бу про него знав, або він сам, хай зголоситься на пошизшу адресу: W. Shkwarok (88) P. O. Hargrave, Man.

ПОШУКУЮ в важній справі своїх братів — Бартка, Міхала і Войтка Нога, з села Хоростків, повіт Гусятин, Галичина. Бартко довгий час перебував в околиці Вінніпегу. Міхал і Войтко мають бути також в Канаді. Хто би про них знав або їх самих прошу зголоситися на пошизшу адресу: John Noga P. O. Glacier, B. C. (88)

ЦІННА КНИЖКА

Кождий український робітник в Канаді повинен мати в своїй бібліотеці і користати з цінного наукового твору Юлія Липерта п. н.

ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ.

Книжка обімає 400 сторін друку більшого формату, зі 112 ілюстраціями, напечатана на книжковім папері. На українську мову переклав П. Дятлів. Ціна цієї книжки \$2.50. Для відділів і філій Стів. У.Р.Д. та відділів У.С.Р. П. н. тільки за половину ціни. Замовлення посилайте на слідуочу адресу: J. Boychuk 21 Denison Ave., TORONTO, ONT.

НОВА КОМЕДІЯ!

Вже вийшла з друку і продається дуже гарна комедія в трох діях Стен-Аванго п. н.

ЯК СВІТ ПІШОВ ДОГОРИ НОГАМИ

Надається до вистави навіть на малих сценах. Спеціальних декораций не вимагає. Ціна 25 центів.

Замовлення слати до: Ukrainian Labor News Cor. Pritchard & McGregor Winnipeg, Man.

ЧИТАЙТЕ! — ЧИТАЙТЕ!

УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ Одинокий часинє в Злучених Державах, який в діяністі заступає інтереси працюючого люду. Виходить кождого дня окрім неділя.

Обовязком кождого українського робітника є стати передплатником цього часинє. В нім ви знайдете цікаві вісті з цілого світа, як також позитивно наукові статті, розвідки, дописи і т. п.

Передплата на рік \$7.00. Пишть сейчас на слідуочу адресу:

UKRAINIAN DAILY NEWS 502 East 11th Street New York, N. Y.

СВЯТО - В МОНТРЕАЛІ - СВЯТО! Страння Відділів і Товариств Стіваришенна Український Робітничий Дім і Укр. Відділу Р. П. Н. відсвяткується В НЕДІЛЮ, ДНЯ 11-ГО ЛИСТОПАДА В PRINCE ARTHUR HALL 29 PRINCE ARTHUR ST. E. ПЕРШУ РІЧНИЦЮ В ЧЕСТЬ РОЗСТРЕЛЕНИХ ПОЛЬСЬКОЮ ШЛЯХТОЮ ГЕРОІВ-БОРЦІВ ЗА РАДЯНСЬКУ ГАЛИЧИНУ С. МЕЛЬНИЧУКА І П. ШЕРЕМЕТИ ТА ТРАГІЧНО ПОГИБШОГО ТОВ. І. ЦЕПКА. Програма свята, яка є дуже богата і цікава, заітересує до глупини серця кождого, хто приде віддати свій поклін покійним мученикам. ВСТУП ВІЛЬНИЙ! ПОЧАТОК О ГОД. 2. ПОПОЛ. З товаришним привітом, Спільний Виконавчий Комітет.

'Червоний Шлях' і 'Нова Культура' Товариші! Замовляйте великий український громадсько-політичний і літературно-науковий місячник "Червоний Шлях" ч. 2., який видається в Харкові під редакцією Г. Ф. Гринька. Місячник "Червоний Шлях" ч. 2. за місяць май 1923 має 311 сторін друку великого книжкового формату коштує з пересилкою \$1.25 (за числом 1-им просимо не писати, бо його не маємо). Так само маємо на складі і вислаємо кождому, хто прише замовлення на місячник "Нову Культуру", ч. 4 за місяць серпень, що виходить у Львові. Ціна цього числа (Попередні числа вичерпані). Замовлення слати на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts., - - - Winnipeg, Man.